

quidem plus, et horum homini plurimum : necesse autem et aliis congregari aliquam collectionem in matricalem locum. Causa autem quod sanguineis plus, et horum quod plus hominibus, 738b10 dicta est prius. Eius autem quod in femellis quidem omnibus existit superfluum tale, in masculis autem non omnibus : quedam 5 enim non emittunt genituram, sed sicut que emittunt eo qui in genitura motu operantur constitutum ex ea que in femellis materia, sic talia in eo qui in ipsis motu in particula hac, unde segregatur sperma, idem faciunt et constituunt. Hoc autem est locus 738b15 qui circa succinatorium omnibus habentibus : principium enim nature cor et proportionale, quod autem deorsum appositio et huius gratia. Causa itaque eius quod masculis quidem non omnibus esse superfluum generativum, femellis autem omnibus, quia 738b20 animal corpus animatum est. Oportet autem exhibere femellam materiam, masculus autem operans. Hanc enim dicimus habere 15 virtutem ipsorum utrumque, et esse hoc quidem femellam, hoc autem masculum horum. Itaque femellam quidem necessarium exhibere corpus et molem, masculum autem non necessarium : 738b25 neque enim organa necesse inexistere in hiis que fiunt neque faciens. Est autem corpus quidem ex femella, anima autem ex mas- 20 culo : anima enim substantia corporis alicuius est. Et propter hoc quecumque non omogeneorum miscuntur femella et masculus (miscuntur autem quorum equalia tempora et prope gestationes, 738b30 et quorum magnitudines corporum non multum distant), quod quidem primum secundum similitudinem fit commune ambobus, 25 ut puta que generantur ex vulpe et cane et perdice et gallo, procedente autem tempore et ex alteris altera facta, in fine evenit forma secundum femellam, quemadmodum spermata advena 738b35 secundum regionem. Hec enim materiam exhibens et corpus sper-

O^c (ZPSYEΞ) 1 homini (PY)] ἀνθρώποις (= Γ¹) 3 hominibus (PSYE)] om. ο que emittunt (PSYO^cΞ)] τὰ προειρημένα (= Γ¹) 8 in¹ (codd.)] om. Ξ (= Vb) 11 quod autem (P)] καὶ τὸ (= Γ¹) 14-15 oportet autem exhibere femellam materiam (Ξ)] αἰεὶ δὲ παρέχει τὸ μὲν (om. Γ¹) θῆλυ τῆν ἕλην (= Γ¹) 24 quorum] om.

Ap, *VbBvFaCe* 1-3 homini — horum om. *Bv¹Fa¹* hominibus *ApVbFa²* 3 quod¹] quia *Ce* 6 que emittunt] predicta *Ap* 8 in¹ om. *Vb* 11 quod autem] et *Ap* et om. *ApCe* 13 esse — generativum om. *Ce* quia] quod *Ap* 14 oportet — femellam] semper autem exhibet femella *Ap* 17 horum om. *Ce* 18 necessarium om. *Fa¹Ce* 19 que] qui *Ce* 22 et 23 miscuntur *Ce* 23 prope gestationes] vicine conceptiones *ApVb* 27 et] secundum *Vb* : om. *Fa¹* 29 exhibent *Ce*

tum fit : quod enim sursum a principio minus. Indeterminatum autem et sursum et deorsum malakiois solis processivorum. 741b35 Quod autem dictum est accidit et in plantis, priorare generatione quod sursum kytos eo quod deorsum : radices enim prius produ-
ducunt spermata quam germina. 5

Determinantur autem partes animalium spiritu, non tamen neque eo quod generantis neque eo quod ipsius, quemadmodum 742a1 quidam physicorum aiunt. Manifestum enim hoc in avibus et piscibus et incis. Separata enim ab ea que genuit fiunt ex ovis, in quo accipiunt dearticulationem : hec autem totaliter non 10
742a5 respirant animalium, vermificantur autem et ovificantur ; respirantia autem et in matrice accipientia dearticulationem non respirant prius quam pulmo accipiat finem ; dearticulantur autem et hic et anteriores partes ante respirare. Adhuc autem que multe scissionis quadrupedum, ut canis leo lupus vulpis leopardus, 15
742a10 omnia ceca generant, et distenditur palpebra ab hiis que fiunt posterius. Quare palam quia eodem modo et in aliis omnibus, quemadmodum et quantum, et quale fit potentia preexistens, actu autem posterius, ab eisdem causis a quibus quidem et quod quale determinatur — et fiunt duo ex uno. Spiritum autem 20
742a15 existere necessarium ubi humidum et calidum, hoc quidem faciente hoc autem paciente.

Antiquorum autem quidam physiologorum que post quam fit particularum conati sunt dicere, non valde experte habentes accidentibus. Particularum enim, quemadmodum et in aliis, 25
742a20 nata est esse altera altera prior. Prius autem iam multipliciter est : quod enim cuius gratia et quod huius gratia differunt, et hoc quidem generatione prior ipsorum est, hoc autem substantia. Duas autem differentias habet et quod huius gratia : hoc quidem

O^o (*ZPSYEE*)   2 et¹ (*ZPSY*)] *om.*   8 enim (*ZSb*)] δὲ (*v. l. Ap*)
21 ubi (*E*)] δτι (= *Γ*¹)

Ap, VbBvFaCe   1 indeterminatum + est *Ce*   2 solum *BvFa*   so-
lis + gressibilibium *Ap*   7 quod¹] qui *ApVbFa*²   quod²] qui *ApVbFa*
8 aiunt] dicunt *Bv*   enim + autem *Ap*   11-13 animalium — respirant
*om. Ap*¹   12 matrice] vulva *Ap*² : matre *VbFaCe*   14-15 que — scissio-
nis] polyschida *ApVb*¹   15 quadrupedium *ApVb*   17 et in aliis *om. Ce*
18 prius existens *Ap* : preexistens prius *VbCe*   19 quod *om. Ap* : quod
+ et *VbCe*   21 necessarium existere *VbFa*   ubi] quia *Ap*   23 phy-
siologizantium *Ap*   post] prius *Ap*   28 ipsarum *ApBvFaCe*   sub-
stantia] secunda *Ce*   est *om. Ap*

Multa autem koloborum animalium et bidentium non habent
 746a10 cotylidonem in matricibus, sed umbilicus in venam tendit unam,
 hec autem ordinata est per matricem habens magnitudinem.
 Quoniam autem hec quidem monotoka, hec autem polytoka
 talium sunt animalium, et plura embrionum eundem habent 5
 modum uni. Oportet autem hec considerare ex exemplis hiis que
 746a15 in anatomiis et scriptis hiis que in historiis. Nata sunt enim ani-
 malia ex umbilico, umbilicus autem ex vena consequenter in-
 vicem, tamquam utique fluentem per canalem venam: circa
 unumquodque autem embrionum ymenes et locellus sunt. 10
 746a20 Dicentes autem nutriri pueros in matricibus per inicere aliquid
 carneum non recte dicunt: in aliis enim animalibus idem eveniret,
 nunc autem non videtur (considerare autem hoc facile per ana-
 tomias); et circa omnia embria et volatilia et natatilia et que
 746a25 gressibilium similiter ymenes subtiles continent, a matrice se- 15
 parantes et humoribus qui intus fiunt, in quibus ipsis neque inest
 tale aliquid, neque per horum nullum contingit fieri absumptio-
 nem; ovificata autem omnia accipiunt augmentum separata a
 matre, ex quibus manifestum, quia dicunt non recte dicentes ita
 sicut Democritus. 20
 746a30 Fit autem coitus animalibus secundum naturam quidem hiis
 que eiusdem generis, non solum sed et hiis que naturam habent
 prope non indifferentibus autem speciebus, si magnitudines
 similes fuerint et tempora equalia fuerint gestationis. Rara
 quidem igitur fiunt talia in aliis, fit autem in canibus et vulpibus 25
 746a35 et lupis et leopardis. Et Indici autem canes ex bestia quadam

O^c (ZPSYEΞ) 10 locellus (ZY)] *χόριον* 13 autem²] *γὰρ* 18 om-
 nia (ZY)] + *δτι* (= Γ¹) 18-19 a matre (Ξ)] *τῆς μήτρας* (= Γ¹) 19 ex
 quibus (Ξ)] *ἐξω* (= Γ¹) 19-20 quia — Democritus (*O*^cΞ)] *om.* (= Γ¹)
 22 hiis que (Z)] *τοῖς μὲν* 23 speciebus (P)] *τῶ ἐῖδει* (= Γ¹) 23-24 si
 magnitudines similes (ZPSYE)] *ἐάν τε τῶ μεγέθει παραπλήσια* (= Γ¹) 25 au-
 tem] + *καὶ* 26 et leopardis (Ξ)] *om.* (= Γ¹) autem (ZPSY)] *om.*

Ap, *VbBvFaCe* 6 uni *om. Ce* autem *om. Ap* 8 continenter *Ap*:
 convenienter *Ce* 9 fluente *VbCe* 11 inicere] iacere *Ap*: mittere *BvCe*
 12 enim] autem *Ce* 16 fiunt] sunt *VbCe* 17 aliquid tale *BvFa*
 18 ovificantia *Ap*: ovifica *BvCe* omnia + quia *Ap* 19 matre] vulva *Ap*
 ex quibus] extra *ApVb* manifestum ex quibus *ApVb* 19-20 quia —
 Democritus *om. Ap* 21 quidem + et *ApVb* 22 et *om. BvCe* 23 spe-
 cie *Ap* 23-24 si quidem magnitudinem similia *ApVb* 24 fuerint²
om. Ce 26 et leopardis *om. Ap*

quandoque autem non,
 exuriosa hec autem non
 dam autem superconci-
 oitu possunt cito fetus
 enus est et nequaquam 5
 bokorum sunt: propter
 abent matricis, propter
 it superfluum purifica-
 pus magnitudinem, sed
 id quod in fetum ali- 10
 osterius et hec enutrire.
 nt concludere propter in
 oc autem et in mulieri-
 pregnatis purificatio et
 naturam (propter quod 15
 s secundum naturam:
 t puta quod leporum:
 eque enim magnorum
 nim, que autem multe
 estat autem asperitas: 20
 m sub pedibus et intra
 speritas autem signum
 od et hominum hispidi
 s. Lepus quidem igitur
 multotiens habet, hec 25
 n imperfecta emittunt
 unius ungule perfecta
 e multe scissionis im-

14 iam (PS)] om. (= Γ¹)
 18 animalium] τὸ ζῷον
 25 adhuc (P)] om.

quandoque²] quoniam Ap
 maticarum Ap 14 iam
 regnans (leg. pregnatis) Ap
 enim Ap 17 consistit
 23 multitudinis + et Ce
 ] dasipes Ap 25 hec]
 imperfectiva Ce 27 hoc
 Ap 29 autem + hec Ap

perfecta multa. Huius autem causa quia que quidem unius ungule
 monotoka sunt, que autem duplicis ungule aut monotoka aut
 bitoka ut in pluribus, facile autem pauca enutrire. Eorum autem 774b10
 que multe scissionis, que imperfecta pariunt, omnia polytoka:
 5 propter quod iuniora quidem existentia possunt concepta enu-
 trire, cum autem creverint et acceperint magnitudinem, non
 potente corpore enutrire, proiciunt, quemadmodum vermifi-
 cantia animalium. Et enim horum hec quidem inarticulata fere
 generant, quemadmodum vulpis ursus leo, similiter autem et 774b15
 10 quedam aliorum; ceca autem omnia fere, puta hec quidem et
 adhuc canis lupus lupardus. Solum autem polytokon sus perfecta
 parit, et vacillat hoc solum: multa quidem enim parit ut que
 multe scissionis, duplicis autem ungule est et unius ungule: sunt
 enim alicubi unius ungule sues. Multa quidem igitur parit propter 774b20
 15 alimentum, quod in magnitudinem in spermaticam segregari
 superfluitatem: hoc enim ut unius ungule existens non habet
 magnitudinem. Simul autem et magis, quasi anceps ad naturam
 monykhorum, duplicis ungule est. Propter hoc quidem igitur
 et monotokizat aliquando et bitokizat et polytokizat secundum
 20 plurima, enutrit autem in finem propter corporis eubosiam: 774b25
 habet enim sufficiens et copiosum alimentum ut terra pinguis
 plantis.

Pariunt autem imperfecta et ceca et avium quedam, que-
 cumque ipsarum multa pariunt, non corporum habentes magni-
 tudinem, puta cornicula passeress anas yrundines, et oligotokorum
 quecumque non multum alimentum simul cum pullis pariunt, 774b30
 ut puta fassa et turtur et columba. Et propter hoc yrundinum
 si quis adhuc iunioribus existentibus effodiat oculos, iterum
 sanantur: qui fiunt enim, sed non qui facti fuerunt corrumpuntur,

E (ZPSYO²E) 3 pauca (P)] δλιγοτόκα (= Γ¹) 10 puta (ZPSYO²)]
 om. (= Γ¹) 16 existens (P)] om. (= Γ¹) 19 aliquando (PΞ)] om. (= Γ¹)

Ap, VbBvFaCe 1 autem + hec Ap 3 pauca] oligotoka Ap 5 con-
 ceptum BvFaCe 8 hoc Ap 10 puta om. ApBvFaCe hec quidem
 Vb: hec autem Ap: om. BvFaCe 11 lupardus] sunt Ap 16 ut + non
 Ap: om. BvCe existens om. Ap 17 similiter Ce ad naturam] na-
 ture ApVb 18 monicorum Bv: monotokorum VbCe 19 monotoki-
 zant BvCe aliquando om. ApBv bitokizant Ce: om. Bv polytoki-
 zant ApCe secundum om. ApCe 23 et² om. ApVbCe 25 cornicula
 — anas om. Ap 26 cum] est Ce pariunt] ponunt Ap 27 puta +
 quoddam genus columbe BvFa²Ce fassa om. ApVbFa¹